

ข้อมูลวิสาหกิจชุมชนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทรัพยากรชีวภาพ เพื่อเศรษฐกิจชุมชน
บ้านวังส้มซ่าตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

หมู่บ้านวังส้มซ่า เป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ใน ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นพื้นที่ราบลุ่มมีแม่น้ำน่านไหลผ่าน ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีลักษณะภูมิอากาศแบ่งออกเป็น 3 ฤดูคือฤดูร้อนฤดูฝนและฤดูหนาวซึ่งแต่ละช่วงฤดูแบ่งคือ ฤดูร้อนอยู่ระหว่างช่วงเดือนมีนาคมถึงเมษายน อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยโดยประมาณ 38.3 องศาเซลเซียส ฤดูฝนอยู่ในระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคมโดยจะมีฝนชุกในช่วงเดือนสิงหาคมถึงกันยายน และฤดูหนาวอยู่ในระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์อุณหภูมิโดยเฉลี่ย 11.6 องศาเซลเซียส ตำบลท่าโพธิ์เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินมาก และเป็นบริเวณที่มีแหล่งน้ำสมบูรณ์ที่สุดของจังหวัดที่สามารถนำมาใช้เพื่อการเกษตรได้ตลอดทั้งปี รวมทั้งเป็นแหล่งที่มีความหลากหลายทางทรัพยากรชีวภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพืชสมุนไพร พืชสมุนไพรที่พบในตำบลท่าโพธิ์ได้แก่ บัวหลวง อัญชัน มะกรูด ตะไคร้ บัวบก เตยหอม ป๊อป มะลิ พริกขี้หนู บวมขม ว่านหางจระเข้ มะระจีนก ทับทิม มะละกอ ข่อย มะเฟือง ฝรั่ง และลิเลียด เป็นต้น

จากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรชีวภาพ จึงทำให้เกิดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนาผลิตภัณฑ์ทรัพยากรชีวภาพ เพื่อเศรษฐกิจชุมชน บ้านวังส้มซ่า เมื่อวันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2554 ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 104 หมู่ 1 ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีการรวมตัวของสมาชิกในชุมชนร่วมในการสร้างกิจกรรมที่อาศัยศักยภาพของคนท้องถิ่น ในการบูรณาการใช้วัตถุดิบจากทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาผลิตภัณฑ์สู่สากลเป็นกลุ่มที่ดำเนินธุรกิจชุมชนด้านการผลิตและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ และความงามจากทรัพยากรชีวภาพในชุมชนท้องถิ่น ซึ่งการจัดจำหน่ายภายใต้ตราผลิตภัณฑ์ชื่อว่า “อนงคัทธิพ์ เฮลท์แอนด์บิวตี้” (Anongthip Health and Beauty) โดยเน้นผลิตผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรชีวภาพในชุมชนท้องถิ่น เพื่อใช้ในการดูแลสุขภาพ และความงามความงามโดยมีส่วนผสมของสารอาหารออกฤทธิ์ชีวภาพ (Nutrition Bio-active ingredients) จากพืชสมุนไพรไทยโดยได้รับองค์ความรู้และการสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานด้านทรัพยากรชีวภาพจากสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) การจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนจากสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองพิษณุโลกและการคัดสรรการขึ้นทะเบียน OTOP โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพิษณุโลก

ต่อมาในปี 2556ภายใต้การขับเคลื่อนของชุมชนและการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) ภายใต้โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนธุรกิจผลิตภัณฑ์ชุมชน “แผนธุรกิจผลิตภัณฑ์ชุมชนดูแลเส้นผม ความงามและผิวพรรณ” โดยเน้นพัฒนาผลิตภัณฑ์จากส่วนผสมของสารอาหารออกฤทธิ์ชีวภาพจาก “ส้มซ่า” (ZOMZA) ซึ่งเป็นต้นไม้ท้องถิ่นประจำหมู่บ้านตั้งแต่ในอดีตจนมาถึงปัจจุบัน ที่มาของคำว่า “วังส้มซ่า” ว่าเกิดจากการนำคำสองคำมาเชื่อมติดกันคือคำว่า วัง และคำว่าส้มซ่า โดยคำว่า วังหมายถึง สถานที่หรือบริเวณที่มีห้วงน้ำลึก ส่วนคำว่าส้มซ่า หมายถึงพืชไม้ผลตระกูลส้มชนิดหนึ่งที่พบได้มากในบริเวณนี้ ดังนั้นแสดงว่าในอดีตส้มซ่า เป็นพืชไม้ผลที่พบได้มาก และเป็นพืชพื้น

ประจำท้องถิ่นของหมู่บ้านวังส้มซ่า แต่ในเวลานั้นส้มซ่ามีจำนวนลดลงอย่างมากไม่มีการปลูกใหม่เพื่อทดแทนเนื่องจากชาวบ้านไม่เห็นความสำคัญ และไม่มีการปลูกเชิงเศรษฐกิจถึงแม้ว่าส้มซ่าจะมีประโยชน์ทางสมุนไพร และเป็นอาหารได้ก็ตาม จึงทำให้โอกาสที่ส้มซ่าจะสูญพันธุ์ไปจากหมู่บ้านได้ตั้งนั้นทางวิสาหกิจชุมชนพัฒนาผลิตภัณฑ์ทรัพยากรชีวภาพ เพื่อเศรษฐกิจชุมชน จึงได้หันกลับมาฟื้นฟูและอนุรักษ์ส้มซ่า โดยนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ และความงาม เพื่อที่จะส่งเสริมให้เป็นพืชเศรษฐกิจ และให้คงอยู่กับชุมชนในหมู่บ้านวังส้มซ่า และเป็นแนวทางส่งเสริมให้ประชาชนมีการใช้พืชสมุนไพรในการดูแลสุขภาพความงาม ขณะเดียวกันก็เป็นการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้อยู่คู่กับชุมชนตลอดไป

เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ.2557สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) ได้จัดพิธีลงนามปฏิญญา ณ ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก “ว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน” ของวิสาหกิจชุมชนพัฒนาผลิตภัณฑ์ทรัพยากรชีวภาพ เพื่อเศรษฐกิจชุมชน บ้านวังส้มซ่า ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ร่วมกับ 15 ภาครีเอช่ายประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานเกษตรจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพิษณุโลก ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 2 สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พิษณุโลก สำนักงานคลังจังหวัดพิษณุโลก มหาวิทยาลัยพิษณุโลก มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โรงเรียนชุมชน 2 วัดสะกัณฑ์น้ำมั้น และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนาผลิตภัณฑ์ทรัพยากรชีวภาพเพื่อเศรษฐกิจชุมชน เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น โดยเฉพาะต้นส้มซ่า พืชประจำท้องถิ่น ผู้การสร้างเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน และเป็นต้นแบบและพัฒนาภาครีเอช่ายเพื่อขยายผล ตลอดจนสื่อสารและสร้างกระแสให้สังคมรับรู้ และตระหนักถึงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืนต่อไป

การลงนามปฏิญญาท่าโพธิ์ ชุมชนบ้านวังส้มซ่า ตำบลท่าโพธิ์ และภาครีเอช่ายทุกภาคส่วน มีเจตนารมณ์ที่ดำเนินการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านการบริหารจัดการ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรฐานชีวภาพ เพื่อให้เกิดความสมดุล ระหว่างการใช้ประโยชน์และการรักษาไว้ซึ่งความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ในพื้นที่ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก และสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ มีเจตนารมณ์ที่ร่วมจะดำเนินการ เพื่อให้การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรฐานชีวภาพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน จึงได้ลงนามในบันทึกความร่วมมือและร่วมกันประกาศเจตนารมณ์ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 เราจะร่วมกันศึกษา คัดเลือก ขยายพันธุ์และอนุรักษ์พืชสมุนไพร พืชอาหารที่เหมาะสม โดยการทำแปลงสาธิต ปลูกเพิ่มสมุนไพร ทั้งในพื้นที่ชุมชนและพื้นที่สาธารณะอย่างต่อเนื่อง

ข้อ 2 เราจะร่วมกันอนุรักษ์ ฟื้นฟู ส่งเสริม ดูแล แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งในพื้นที่ชุมชนและพื้นที่สาธารณะ และรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อคงความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ข้างต้นอย่างยั่งยืน

ข้อ 3 เราจะร่วมกันพัฒนาและใช้ประโยชน์พืชสมุนไพรพร้อมกับการบันทึกและสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่คนรุ่นหลังเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนต่อไป

ข้อ 4 เราจะร่วมกันพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมของชุมชน ให้เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนสู่การขยายผลในพื้นที่ใกล้เคียง และชุมชนเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

ข้อ 5 เราจะร่วมกันพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นภูมิปัญญาของท้องถิ่นหรือทรัพยากรของท้องถิ่นให้มีคุณภาพ ด้วยกระบวนการผลิตที่ปลอดภัย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ในชุมชน เพื่อลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน

จากผลการดำเนินงานดังกล่าวข้างต้น วิสาหกิจชุมชนพัฒนาผลิตภัณฑ์ทรัพยากรชีวภาพ เพื่อเศรษฐกิจชุมชน บ้านวังสမ်ซ่า จึงมีความพร้อมทางด้านสถานที่ เครื่องมือ บุคลากร และทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่จัดตั้งเป็นศูนย์เรียนนวัตกรรมการบริการเพื่อสุขภาพ ความงาม และสปา เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียน และประชาชนทั่วไป

วิสาหกิจชุมชนพัฒนาผลิตภัณฑ์ทรัพยากรชีวภาพ จัดตั้งขึ้นภายใต้การสนับสนุนทั้งด้านองค์ความรู้ แนวทางการดำเนินงานและงบประมาณสนับสนุน จากสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) ตั้งแต่ปีก่อตั้งทำให้การดำเนินงานและการกำหนดยุทธศาสตร์ของชุมชนเป็นไปในทิศทางของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนจากทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น ที่มีอัตลักษณ์ (identity) มีความโดดเด่น (unique selling point) มีประสิทธิภาพ (efficacy) มีคุณภาพ (quality) และมีความปลอดภัย (safety) ต่อผู้บริโภค ซึ่งจะพร้อมนำไปสู่การรองรับมาตรฐานอาเซียน ทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจชุมชนพัฒนา

ผลิตภัณฑ์ทรัพยากรชีวภาพเพื่อเศรษฐกิจชุมชน บ้านวังส้มซ่ามีความเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้ เศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างเต็มที่ เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตของประเทศด้วยการเชื่อมโยงธุรกิจภาคบริการ ภาคการผลิต และภาคเกษตรเข้าด้วยกัน โดยใช้หลักเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์บนพื้นฐาน “ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย” ที่เชื่อมโยงกับ “ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และ “เทคโนโลยีสมัยใหม่” ซึ่งมีนัยสำคัญคือ สร้างระบบเศรษฐกิจที่ผสมผสานสินทรัพย์ทางศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย เข้ากับองค์ความรู้ที่ครอบคลุมทั้งเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อผลิตสินค้าที่มีคุณลักษณะโดดเด่น เฉพาะตัวขึ้น เป็นการสร้างมูลค่าและคุณค่าทางเศรษฐกิจ เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับรูปแบบพฤติกรรมของผู้บริโภคในปัจจุบันที่เริ่มมองหาสิ่งใหม่ที่มีมากกว่าการใช้งานตามปกติ ทั้งในด้านของความสวยงาม สุนทรียภาพ และการตอบสนองความ เป็นปัจเจกชน รวมทั้งการเกิดขึ้นของวิถีชีวิตใหม่ที่มาพร้อมกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งจะ เปิดโอกาสให้ผู้บริโภคสามารถค้นหาข้อมูลของสินค้าและบริการด้วยตนเอง รวมถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมใน กระบวนการผลิตสินค้าและบริการ ทำให้เกิดโอกาสและช่องทางในด้านการแข่งขันของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

หมู่บ้านวังส้มซ่า ตำบลท่าโพธิ์ จังหวัดพิษณุโลก เป็นหมู่บ้านที่มีทุนทางวัฒนธรรมที่สามารถนำมา ผสมผสานและสร้างมูลค่าขึ้นได้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนาผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรชีวภาพ เพื่อเศรษฐกิจ ชุมชน จึงสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตหรือรูปแบบผลิตภัณฑ์เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของ ตลาดที่เปลี่ยนอย่างรวดเร็ว รวมถึงภูมิปัญญาและวัฒนธรรมที่แฝงอยู่กับหมู่บ้านวังส้มซ่ายังสามารถนำมาต่อ ยอดให้กับผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าสูงขึ้น

ในปี 18 กันยายน 2558 กลุ่มได้เปิดศูนย์การเรียนรู้ฐานวัฒนธรรมธุรกิจบริการเพื่อสุขภาพความงาม และสปา เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานและแหล่งรวบรวมวิทยากรหลักขององค์ความรู้ อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมการ เรียนการสอนของประชาชนทั่วไปที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตามศักยภาพของ แต่ละบุคคล ช่วยส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งมีส่วนในการปลูกฝังนิสัยรักการรักการเรียนรู้ การรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน โดยการ ให้บริการในด้านความรู้และวิทยากรต่าง ๆ ซึ่งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนจำเป็นต้องมีการพัฒนาให้ก้าวหน้า โดยการผสมผสานกับความมีชีวิตชีวา สดชื่น แจ่มใส มิใช่เป็นเพียงห้องสมุดหรือห้องคอมพิวเตอร์แต่เพียง อย่างเดียว จำเป็นต้องมีการพัฒนาให้เหมาะสมกับการบริการชุมชน มีการจัดกิจกรรมที่มีความเคลื่อนไหว โดยมีเป้าหมายดังนี้

1. ศูนย์เรียนรู้การใช้ประโยชน์และอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดเป็น แหล่งเรียนรู้การใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรอย่างครบวงจร ต่อชุมชน องค์กร เครือข่าย นักเรียน นักศึกษา และผู้เกี่ยวข้องได้ใช้ประโยชน์ต่อไป รวมทั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ขยายผลไปยังชุมชนอื่นๆประกอบด้วย

- 1) ฐานเรียนรู้ที่ 1 ศูนย์แสดงนิทรรศการ/บริการข้อมูล (CENTER)/ห้องประชุม
- 2) ฐานเรียนรู้ที่ 2 ศึกษาดูงานและเรียนรู้ขั้นตอนการผลิตเครื่องสำอางจากพืชสมุนไพร/การเตรียมสารสกัดพืชสมุนไพร และผลิตภัณฑ์สุขภาพความงามและสปา
- 3) ฐานเรียนรู้ที่ 3 เรียนรู้วิธีการนวดสปาสมุนไพรธรรมชาติ
- 4) ฐานเรียนรู้ที่ 4 แปลงสาธิตการปลูกพืชสมุนไพร
- 5) ฐานเรียนรู้ที่ 5 แหล่งเรียนรู้ป่าชุมชนตำบลท่าโพธิ์
- 6) ฐานเรียนรู้ที่ 6 แหล่งเรียนรู้พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลท่าโพธิ์
- 7) ฐานเรียนรู้ที่ 7 แหล่งเรียนรู้เครื่องปั้นดินเผาตำบลท่าโพธิ์
- 8) ฐานเรียนรู้ที่ 8 แหล่งเรียนรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตพันธุ์ข้าวบ้านคลองคู

2. ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรในครัวเรือน จำนวน 500 ต้น

3. ฝึกอบรมให้นักเรียน และประชาชนทั่วไป จำนวน 500 ราย

4. ติดตามและแนะนำเกษตรกรในการปลูกพืชสมุนไพรในครัวเรือน จำนวน 10 ครั้ง

5. ชุมชนมีศักยภาพการบริหารจัดการในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพในระดับชุมชน เกิดเครือข่าย และขยายแนวคิดเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

6. ชุมชนมีการพัฒนา วางแผน ต่อยอดองค์ความรู้ เพื่อพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์จากฐานทรัพยากรชีวภาพให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และตรงกับความต้องการของตลาด รวมทั้งการส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบ “ศูนย์เรียนรู้การใช้ประโยชน์และอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น” และมีกระบวนการถ่ายทอดและกิจกรรมของศูนย์ ในลักษณะ 4 อิ่ม

อิ่มที่ 1 อิ่มสมอง

ถ่ายทอดองค์ความรู้อย่างเต็มที่และสร้างความเข้าใจในแต่ละแหล่งเรียนรู้ให้แก่ผู้ศึกษาดูงาน

อิ่มที่ 2 อิ่มปาก

ผู้มาศึกษาดูงานจะได้รับประทานอาหารที่ทำมาจากส้มซ่า

อิ่มที่ 3 อิ่มตา

ผู้มาศึกษาดูงานจะได้พบสถานที่ที่มีความสวยงามน่าสนใจและผ่อนคลาย

อิ่มที่ 4 อิ่มใจ

ผู้มาศึกษาดูงานจะได้พบกับน้ำใจและมิตรภาพที่ดีจากบุคคลกรในศูนย์การเรียนรู้

นับตั้งแต่ก่อตั้งวิสาหกิจชุมชนพัฒนาผลิตภัณฑ์ทรัพยากรชีวภาพ เพื่อเศรษฐกิจชุมชน หมู่บ้านวังส้มซ่า ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ในปี พ.ศ. 2554 วิสาหกิจชุมชนฯมีอุดมการณ์ในการดำเนินธุรกิจชุมชน

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา วิสาหกิจชุมชนฯได้สร้างสรรค์กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และให้ความสำคัญกับการพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัตถุดิบในท้องถิ่น ตลอดจนมีความตั้งใจจริงในการที่จะอนุรักษ์ ฟื้นฟู และนำทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่นมาสร้างเศรษฐกิจชุมชนให้เป็นรูปธรรม และรายได้ที่ทางกลุ่มวิสาหกิจได้รับมาจะมีการแบ่งกำไรร้อยละ 15 เพื่อนำไปอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ ต่อไป อาทิ ปลูกต้นส้มซ่า ซึ่งเป็นพืชประจำท้องถิ่นบ้านวังส้มซ่าแห่ง พร้อมทั้งการพัฒนาเยาวชน และประชาชนให้มีความรู้ในการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรอย่างยั่งยืน

สมาชิกวิสาหกิจชุมชนฯ มีความภาคภูมิใจที่มีส่วนร่วม และมุ่งมั่นที่จะดำเนินการงานอันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคม เพื่อสร้างประโยชน์สุขให้กับประเทศชาติสืบไป

‘บ้านวังส้มซ่า’ โมเดล ต้นพืชท้องถิ่นรับบท ‘พระเอก’

แนวทางในการขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชนพัฒนาผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรชีวภาพเพื่อเศรษฐกิจชุมชนสู่ระดับสากล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้วิสาหกิจชุมชนพัฒนาผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรชีวภาพเพื่อเศรษฐกิจชุมชน และมีระบบบริหารจัดการที่ดี
1. เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ และความงามที่มีนวัตกรรม มีคุณภาพ มาตรฐานปลอดภัย และตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค
2. เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนเป็นศูนย์กลางผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ และความงามการบริการสปาเพื่อสุขภาพ และการท่องเที่ยว

เป้าหมาย

1. ผลักดันทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น ให้เป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ และความงาม
2. สร้างแหล่งเรียนรู้ระบบบริหารจัดการที่ดี ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ แบบครบวงจร
3. สร้างความยั่งยืนให้วิสาหกิจชุมชนพัฒนาผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรชีวภาพเพื่อเศรษฐกิจชุมชนจากทรัพยากรชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ต้นน้ำ

การจัดการทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่นที่ดีเพื่อรองรับการผลิตเพื่อสุขภาพ และความงามเชิงพาณิชย์

เป้าประสงค์

1. เพิ่มศักยภาพการผลิตวัตถุดิบทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น เข้าสู่คุณภาพความปลอดภัยของวัตถุดิบ
2. สร้างเครือข่ายการผลิตวัตถุดิบทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่นร่วมกับเกษตรกรในชุมชน
3. ศึกษาวิจัย และพัฒนาวัตถุดิบทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่นให้เป็นเกษตรอินทรีย์
4. ปรับปรุงมาตรฐานการผลิตวัตถุดิบทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น การปลูก การเก็บเกี่ยว การแปรรูปให้เข้าสู่มาตรฐานสากล
5. ใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มปริมาณผลผลิตวัตถุดิบทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น

กลยุทธ์

1. การเพิ่มการใช้ทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น ในการผลิตผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ และความงาม
2. การส่งเสริมความร่วมมือของเกษตรกรในชุมชนการผลิตวัตถุดิบทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่นที่มาตรฐาน และปลอดภัย
3. การส่งเสริมการใช้วัตถุดิบทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่นอินทรีย์ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์
4. การส่งเสริมการผลิตวัตถุดิบทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่นที่มีมาตรฐานสากล
5. การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มปริมาณผลผลิตวัตถุดิบทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น

กิจกรรม

1. การจัดทำมาตรฐานทรัพยากรชีวภาพในห้องถ้ำ เพื่อเป็นวัตถุดิบในการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและความงาม
2. การขยายพันธุ์ทรัพยากรชีวภาพในห้องถ้ำเพื่อเป็นวัตถุดิบในการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและความงามโดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 กลางน้ำ

การยกระดับการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ และความงามเพื่อตลาดสากล

เป้าประสงค์

1. ศึกษาวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ และความงามที่หลากหลายตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค
2. ศึกษาวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรม และการผลิตสินค้าแปรรูปในเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
3. ศึกษาวิจัยการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ และความงามในเชิงพาณิชย์
4. ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของสถานที่ผลิต และเครื่องมือในการแปรรูปให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ดี ในการการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (GMP)
5. ฝึกอบรมให้ชุมชนมีความรู้เกณฑ์มาตรฐานที่ดี ในการการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (GMP)

กลยุทธ์

1. การส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนสามารถทำการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ และความงาม
2. การส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนคิดค้นนวัตกรรม และผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
3. การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ และความงามในเชิงพาณิชย์
4. การส่งเสริมสถานที่ผลิต และเครื่องมือในการแปรรูปให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ดี ในการการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (GMP)
5. การส่งเสริมให้ชุมชนมีความรู้เกณฑ์มาตรฐานที่ดี ในการการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (GMP)

กิจกรรม

1. การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ และความงาม
2. การคิดค้นนวัตกรรม และผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
3. การพัฒนาสถานที่ผลิต และเครื่องมือในการแปรรูปให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ดี (GMP)
4. การอบรมความรู้เกณฑ์มาตรฐานที่ดี ในการการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (GMP)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ปลายน้ำ

การยกระดับธุรกิจผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ และความงามการบริการสปาเพื่อสุขภาพ และการท่องเที่ยว ด้วยการบริหารจัดการที่ดีสู่ความยั่งยืน

เป้าประสงค์

1. สร้างมูลค่าเพิ่มจากการแปรรูป และเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว
2. สร้างมาตรฐานการให้บริการสปาเพื่อสุขภาพ/การท่องเที่ยวในชุมชน
3. สร้างมูลค่าเพิ่มจากการแปรรูปจากการเป็นประชาคมอาเซียน
4. ขยายตลาดสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
5. สร้างตราสินค้า และพัฒนาผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์

1. การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และความงาม
2. การส่งเสริมการตลาด ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
3. การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ และความงามส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ
4. การเพิ่มความเข้มแข็งของศูนย์เรียนรู้วัฒนธรรมธุรกิจบริการเพื่อสุขภาพ และความงาม

กิจกรรม

1. การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และความงาม
2. การประชาสัมพันธ์ตลาดเชิงรุก ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
3. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ระบบบริหารจัดการที่ดี ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ แบบครบวงจร

ผลิตภัณฑ์ชุมชน

ผลิตภัณฑ์	รูปผลิตภัณฑ์
<p>ผลิตภัณฑ์ชุดข้าวฟ่าง</p> <p>ได้รับตราส่งเสริม Bio Economy</p> <ul style="list-style-type: none"> - โลชั่นบำรุงผิวข้าวฟ่าง - สบู่เหลวข้าวฟ่าง - ครีมขัดข้าวฟ่าง 	
<p>ผลิตภัณฑ์ชุดส้มซ่า</p> <p>อยู่ระหว่างขอรับตราส่งเสริม Bio Economy</p> <ul style="list-style-type: none"> - โลชั่นส้มซ่า - แชมพูส้มซ่า - ครีมขนาดผมส้มซ่า - สบู่เหลวส้มซ่า - ลิปปาล์มส้มซ่า - ลิปกอสส้มซ่า 	
<p>ผลิตภัณฑ์ชุดกล้วย</p> <p>อยู่ระหว่างขอรับตราส่งเสริม Bio Economy</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครีมขนาดมือ - ครีมขนาดเท้า - ทรีตเมนต์หมักผม - ครีมขัดหน้า - ครีมขัดตัว 	

ผลงานที่ผ่านมา

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 การประกวดภูมิปัญญาสู่นวัตกรรมระดับประเทศ กรมทรัพย์สินทางปัญญา

รางวัลสุดยอดสมุนไพร ระดับเขตสุขภาพเขต 2

รางวัลสุดยอดเยาวชน OTOPT ไทย

*หมายเหตุ เป็นรางวัลที่ได้รับจากการเป็นตัวแทนของกลุ่มเข้าประกวดเพื่อแสดงถึงความสามารถในการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น